

MIROVINSKI VODIČ**PRILOG
HRVATSKOM
UMIROVLJENIČKOM
LISTU**

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

GODINA II, BROJ 7, SRPANJ 2005.

Izračun obeštećenja umirovljenika

Zakonom o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. uređena je provedba Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998. radi obeštećenja korisnika mirovina koje je nastupilo zbog djelomičnog usklađivanja mirovina za razdoblje od 1. rujna 1993. do 31. prosinca 1998. **Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje** je prije gotovo godinu dana pristupio izračunu visine obeštećenja umirovljenika, kojeg je završio mjesec dana prije zakonskog roka koji je 5. kolovoza 2005.

Izračunom je obuhvaćeno **662 125** korisnika mirovine, a od toga je **423 034** ostvarilo pravo na obeštećenje, dok **239 091** korisnik ovo pravo **nije** ostvario.

Ukupna svota obeštećenja iznosi **11.463.476.120,02** kuna.

Izračun je obavljen prema Zakonom utvrđenoj formuli, na način da je utvrđena razlika između svote **starosne, prijevremene starosne, invalidske i obiteljske mirovine** koja pripada korisnicima od 1. rujna 1993. do 31. prosinca 1998. i **isplaćenih mirovinskih primanja** (mirovine, mirovine sa zaštitnim dodatkom, minimalne i najviše mirovine) prema propisima navedenim u članku 3. Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998.

Izračun obeštećenja obuhvatio je korisnike mirovine koji su mirovinu ostvarili i koristili od 1. rujna 1993. do 31. prosinca 1998., a koji su bili u isplati na dan stupanja na snagu Zakona (5. kolovoza 2004.), odnosno kojima je mirovina obustavljena zbog zaposlenja. U slučaju smrti korisnika mirovine, nakon stupanja na snagu ovog Zakona, pravo na obeštećenje ostvaruju nasljednici prvog nasljednog reda.

Održan sastanak s predstavnicima umirovljeničkih udruga

Na sastanku, koji je održan 7. srpnja 2005. u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, ravnatelj Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje Mile Rukavina upoznao je predstavnike umirovljeničkih udruga s visinom duga umirovljenicima.

SADRŽAJ

- Potvrde o visini mirovine
- Razgovori s predstavnicima mirovinskog osiguranja Bosne i Hercegovine
- Prava iz mirovinskog osiguranja - starosna i prijevremena starosna mirovina
- Najčešća pitanja
- Statistika

Potvrde o visini mirovine

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obavještava korisnike mirovine i sve pravne osobe koje odobravaju kredite (poslovne banke, štedno-kreditne zadruge i ostale) da od 20. lipnja 2005., sve područne službe i ispostave Zavoda izdaju potvrdu o visini mirovine. Potvrda će se izdavati za korisnika mirovine koji zatraži odobravanje kredita, a sadržavat će podatke potrebne pravnoj osobi u postupku odobravanja kredita korisniku mirovine. Potvrdu će, nakon primitka zahtjeva, Zavod odmah uručiti korisniku mirovine ili će ju istog dana otpremiti poštom korisniku mirovine ili pravnoj osobi. U izvanrednim slučajevima, ako nastanu tehničke teškoće, Zavod će izdati potvrdu u roku od tri dana od dana primitka zahtjeva. Uvođenjem izdavanja potvrda o visini mirovine korisnika mirovine, Zavod ukida ovjeru tiskanice zahtjeva za odobravanje kredita, koju radi odobravanja kredita, izdaje pravnoj osobi. Dodatne informacije dostupne su na besplatnom telefonu Zavoda: 0800 63 63 63 (radnim danom od 10 do 14 sati), Call centru: 01/48 91 666 (radnim danom od 8 do 16 sati), te na službenim Internet stranicama Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje: www.mirovinsko.hr.

OBAVIJEST**Ispostava Križevci**

u Područnoj službi u Koprivnici od 9. lipnja 2005.
posluje na novoj adresi:

Ulica Petra Zrinskog 8a u Križevcima
tel: 048/682-222 fax: 048/711-111

Razgovori s predstavnicima mirovinskog osiguranja Bosne i Hercegovine

U Središnjoj službi Zavoda, 9. i 10. lipnja 2005., održani su razgovori predstavnika Sektora za provedbu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju HZMO-a s predstavnicima mirovinskog osiguranja Bosne i Hercegovine.

Na sastanku se govorilo, između ostalog, o dosadašnjem radu u vezi s provedbom Ugovora o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, o pojedinim odredbama i postupanjima, prema pojedinim člancima Ugovora.

U izaslanstvu HZMO-a bili su: Ljiljana Marković, pomoćnica ravnatelja za Sektor provedbe međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju; Krunoslav Novak, viši koordinator u Sektoru provedbe međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju; Teodora Simić Vakanović, načelnica Odjela

međunarodne suradnje, revizije i rješavanja o pravima u drugom stupnju; Ksenija Milić Štrkalj, načelnica Odjela provedbe međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju; Lenka Pirić, načelnica Odjela rješavanja o pravima primjenom međunarodnih ugovora Područne službe u Zagrebu; Anica Glavičić, koordinatorka u Odjelu međunarodne suradnje, revizije i rješavanja o pravima u drugom stupnju i Darija Uremović, načelnica Odjela poslova matične evidencije.



Ugovor o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine ('Narodne novine, Međunarodni ugovori', broj 3/2001); stupio je na snagu 1. studenog 2001.

Prava iz mirovinskog osiguranja - starosna i prijevremena starosna mirovina

Osobe osigurane prema Zakonu o mirovinskom osiguranju mogu, uz propisane uvjete, ostvariti pravo na mirovinu i to starosnu mirovinu, prijevremenu starosnu mirovinu, invalidsku ili obiteljsku mirovinu, pravo na naknadu zbog tjelesnog oštećenja, te pravo na profesionalnu rehabilitaciju.

Pojedine skupine osiguranika pravo na mirovinu, osim prema odredbama ZOMO, ostvaruju pod povoljnijim uvjetima. Ti povoljniji uvjeti propisani su posebnim propisima.

Da bi osiguranik mogao ostvariti pravo na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu, prema odredbama ZOMO, mora ispunjavati uvjet starosti i uvjet staža.

Pravo na starosnu mirovinu stječe osiguranik kada navršši 65 godina (muškarac) odnosno 60 (žena) godina života i najmanje 15 godina mirovinskog staža (čl. 30. ZOMO).

Pravo na starosnu mirovinu ima i osiguranik zaposlen s nepunim radnim vremenom kada navršši 65 godina života (muškarac), odnosno 60 godina života (žena) i ako provede 15 godina u osiguranju» (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju «Narodne novine» 117/03 – koji je stupio na snagu 23. srpnja 2003.).

Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu stječe osiguranik kada navršši 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža (muškarac), odnosno 55 godina života i 30 godina mirovinskog staža (žena) (čl. 31. ZOMO).

Pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu osiguranik stječe od dana kada su ispunjeni uvjeti za

mirovinu, s tim što se to pravo može ostvariti tek nakon prestanka osiguranja (zaposlenje, obavljanje obrtničke ili poljoprivredne djelatnosti i dr.).

U slučaju kada zahtjev za starosnom i prijevremenom starosnom mirovinom podnese nezaposlena osoba, odnosno osoba koja nije u osiguranju, tada ona ima pravo na mirovinu od prvoga idućeg dana nakon prestanka radnog odnosa, ako je zahtjev podnesen u roku od šest mjeseci od prestanka osiguranja. Ako je zahtjev podnesen nakon isteka navedenog roka, osiguranik ima pravo na mirovinu od prvog dana idućeg mjeseca, nakon podnošenja zahtjeva i za šest mjeseci unatrag.

Prijelazno razdoblje (1999. - 2007.)

ZOMO-om je predviđeno prijelazno razdoblje od 9 godina (od 1999. do 2007. godine) u kojem se pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu može steći pod povoljnijim uvjetima prema sljedećim tablicama.

PRIJELAZNE ODREDBE - STAROSNA MIROVINA (čl. 178. ZOMO)

GODINA	MUŠKARAC		ŽENA		GODINE STAŽA	
	g.	mj.	g.	mj.	g.	mj.
1999.	60	6	55	6	19	6
2000.	61	0	56	0	19	0
2001.	61	6	56	6	18	6
2002.	62	0	57	0	18	0
2003.	62	6	57	6	17	6
2004.	63	0	58	0	17	0
2005.	63	6	58	6	16	6
2006.	64	0	59	0	16	0
2007.	64	6	59	6	15	6

PRIJELAZNE ODREDBE - STAROSNA MIROVINA (čl. 179. ZOMO)

GODINA	MUŠKARAC		ŽENA	
	GODINE STAŽA			
	40		35	
	GODINE ŽIVOTA			
	god.	mj.	god.	mj.
1999.	55	6	50	6
2000.	56	0	51	0
2001.	56	6	51	6
2002.	57	0	52	0
2003.	57	6	52	6
2004.	58	0	53	0
2005.	58	6	53	6
2006.	59	0	54	0
2007.	59	6	54	6

PRIJELAZNE ODREDBE - PRIJEVREMENA
STAROSNA MIROVINA
(čl. 182. ZOMO)

	MUŠKARAC		ŽENA	
	GODINE STAŽA			
	35		30	
	GODINE ŽIVOTA			
GODINA	god.	mj.	god.	mj.
1999.	55	6	50	6
2000.	56	0	51	0
2001.	56	6	51	6
2002.	57	0	52	0
2003.	57	6	52	6
2004.	58	0	53	0
2005.	58	6	53	6
2006.	59	0	54	0
2007.	59	6	54	6

Postupak ostvarivanja prava

Postupak se pokreće podnošenjem zahtjeva nadležnoj područnoj službi HZMO-a. Nadležna je područna služba HZMO-a na području na kojem je osoba koja podnosi zahtjev bila posljednji put osigurana, a ako je od posljednjeg osiguranja proteklo više od 12 mjeseci, nadležna je područna služba na području koje je prebivalište osobe koja podnosi zahtjev. Ako je prebivalište podnositelja zahtjeva u inozemstvu, nadležna je područna služba na čijem je području bilo posljednje osiguranje.

Zahtjev za priznanje prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, može se podnijeti najranije dva mjeseca prije prestanka osiguranja.

Popunjenom zahtjevu za starosnu mirovinu potrebno je priložiti:

- radnu knjižicu
- sporazum o prestanku ugovora o radu

Ako je osiguranik radio u inozemstvu, potrebno je to navesti u zahtjevu i uz već navedeno priložiti:

- dokaze o zaposlenju u inozemstvu (osiguraničke karte ili slično)
- dokaz o državljanstvu
- rodni list
- vjenčani list

Tiskanica se može isprintati s Internetske stranice Zavoda www.mirovinsko.hr ili nabaviti u 'Narodnim novinama'.

Isplata mirovine

Mirovina i ostala novčana primanja iz mirovinskog osiguranja utvrđuju se rješenjem o pravu na mirovinu u mjesečnoj svoti i isplaćuju unatrag. Mirovine se isplaćuju u inozemstvo u skladu s međunarodnim ugovorom ili na temelju uzajamnosti.

Ako je osiguranik ili korisnik mirovine stekao pravo na dvije ili više mirovina, prema ZOMO-u ili nekom drugom zakonu Republike Hrvatske, u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, može koristiti samo jednu mirovinu.

Način isplate mirovine

U zahtjevu za ostvarivanje prava na mirovinu, na osnovi kojeg se donosi rješenje o pravu na mirovinu, osiguranik navodi način na koji želi isplatu mirovine.

Ako korisnik ne zatraži isplatu preko banke, prva mirovina uputit će se na isplatu preko štedne knjižice, otvorene u Hrvatskoj poštanskoj banci.

Prema vlastitom izboru korisnik mirovine može ovlastiti opunomoćenika da u njegovo ime prima mirovinu.

Korisnici u inozemstvu se svake godine moraju, radi isplate mirovina javiti Zavodu osobno, odnosno dostaviti tzv. "potvrdu o životu" koju izdaje nadležno tijelo u inozemstvu, o čemu ih Zavod obavještava. Isplata mirovina korisnicima koji to ne učine obustavlja se, a ponovno uspostavlja nakon što se korisnik javi Zavodu.

Na kraju, u interesu redovite mjesečne isplate mirovina, treba istaknuti da su korisnici obvezni u roku od 15 dana prijaviti promjenu adrese prebivališta koja utječe na isplatu mirovine, a također i Zavod obavještava umirovljenike o činjenicama važnim za isplatu mirovina.

NAJČEŠĆA PITANJA

PITANJE:

Radim na poslovima na kojima mi se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem. Da li na osnovi tog staža (12 za 16) mogu ostvariti prijevremenu starosnu mirovinu snižavanjem starosne dobi?

ODGOVOR:

Snižavanje dobne granice moguće je prema Zakonu o stažu s povećanim trajanjem jedino za stjecanje prava na starosnu mirovinu, ali ne i za prijevremenu starosnu mirovinu.

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA U SRPNJU 2005.

kn

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA UMANJENA ZA POREZ I PRIREZ
I. KORISNICI MIROVINA PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU		
Starosna	559446	2.018,71
Invalidska	234500	1.612,39
Obiteljska	229478	1.568,21
UKUPNO	1023424	1.824,59
II. HRVATSKA VOJSKA (Prema: ZOMIOVO, Odluci i Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba)		
Starosna	1689	4.281,29
Invalidska	9209	2.525,06
Obiteljska	365	4.042,97
UKUPNO	11263	2.837,61
III. HRVATSKI BRANITELJI I PRIVREMENE NAKNADE HRVATSKIH BRANITELJA (PREMA ZOPHBDR)		
Najniža mirovina (čl. st.3 ZOPHBDR) *	6	1.877,85
Invalidska	25817	5.005,41
Obiteljska	12138	6.604,15
UKUPNO	37961	5.516,11
Privremene naknade** hrvatskih branitelja isplaćene samo automatskim putem	5784	3.882,57

NAPOMENA:

U svotu mirovine koja je isplaćena za mjesec ožujak 2004. godine uračunava se svota dodatka uz mirovinu (100,00 kn i 6% od isplaćene mirovine za lipanj 1998. godine) i dalje se isplaćuje kao mirovina korisniku, prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 30/2004.).

Swote mirovina umanjene su za porez i prirez prema Zakonu o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 177/2004.), osim obiteljskih mirovina prema članku 9. stavku 1. točki 7. i članku 53. stavku 2.

* Najniža mirovina priznata prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj 174/2004.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005.

** Privremene naknade hrvatskih branitelja nisu uključene u ukupan broj korisnika mirovina (donošenjem konačnog rješenja o invalidskoj mirovini uključuju se u broj korisnika invalidskih mirovina). U prosječnu mirovinu hrvatskih branitelja uključen je dodatak uz mirovinu, prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("Narodne novine", broj 94/2001.).

KORISNICI MIROVINA I VISINE MIROVINA PREMA VRSTAMA MIROVINA U SRPNJU 2005.

GRUPE SVOTA MIROVINA	M I R O V I N A							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	51584	282,99	23984	274,27	19362	277,80	8238	320,60
500,01 - 1.000,00	123307	720,06	61763	695,68	24453	727,10	37091	756,01
1.000,01 - 1.500,00	167739	1.252,89	65528	1.237,50	56736	1.265,97	45475	1.258,75
1.500,01 - 2.000,00	303794	1.654,66	135221	1.660,69	73775	1.652,12	94798	1.648,03
2.000,01 - 4.000,00	347096	2.616,94	248126	2.638,77	56887	2.563,78	42083	2.560,09
4.000,01 - 8.000,00	29552	4.718,87	24492	4.747,53	3280	4.670,26	1780	4.414,03
veće od - 8.000,00	352	9.463,92	332	9.450,62	7	10.135,39	13	9.441,92
UKUPNO	1023424	1.824,59	559446	2.018,71	234500	1.612,39	229478	1.568,21

NAPOMENA:

U svote mirovina **uključen je zaštitni dodatak uz mirovinu, prema Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju (ZOMIO), koji je bio primjenjivan do 31. prosinca 1998. Swote mirovina umanjene su za porez i prirez.**

U broj korisnika mirovina **nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske i hrvatskih branitelja.**

Swote mirovina umanjene su za porez i prirez prema Zakonu o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 177/2004.), osim obiteljskih mirovina prema članku 9. stavku 1. točki 7. i članku 53. stavku 2.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje - Središnja služba
A. Mihanovića 3, 10 000 ZAGREB
www.mirovinsko.hr

Za nakladnika: Mile Rukavina	Uređuje Odjel za odnose s javnošću
Urednik priloga: Dinka Klarić-Flegar	tel: 01/4595-156, 01/4595-269
Suradnik: Filip Dujmović	fax: 01/4595-168
Lektorica: Boška Žedelj	

